

Матеріали Міжнародної
науково-практичної
інтернет-конференції
молодих дослідників

2026

ІННОВАЦІЇ В НАУЦІ: СУЧАСНИЙ ВИМІР

Суми

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації
КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка
Житомирський державний університет імені Івана Франка
Запорізький національний університет
Мукачівський державний університет
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Сумський державний університет
Сумський національний аграрний університет
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Казахський національний університет імені аль-Фарабі (Алмати, Казахстан)
Wyższa Szkoła Straży Granicznej (Koszalin, Polska)
University of Cape Coast (Cape Coast, Ghana)
Telavi State University named after Jacob Gogebashvili (Telavi, Georgia)

ІННОВАЦІЇ В НАУЦІ: СУЧАСНИЙ ВИМІР

INNOVATIONS IN SCIENCE: MODERN DIMENSION

Матеріали Міжнародної
науково-практичної інтернет-конференції молодих дослідників

Proceedings of International
Scientific and Practical Internet Conference of Young Researchers

Суми 2026

*Рекомендовано до друку Вченою радою
КЗ Сумський інститут післядипломної педагогічної освіти
(протокол № 6 від 30 квітня 2026 р.)*

Редакційна колегія:

М. Бойченко – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
С. Грицай – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна)
О. Гузенко – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна)
Г. Єфремова – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна)
І. Кєжковска – кандидат педагогічних наук (Польща)
А. Минбаєва – доктор педагогічних наук, професор (Казахстан)
С. Овусу – доктор філософії зі здоров'язбереження (Гана)
О. Огієнко – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Н. Осьмук – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна)
К. Пасько – кандидат філософських наук, доцент (Україна)
Л. Сущенко – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Ж. Чернякова – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна)

I-66 Інновації в науці: сучасний вимір: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих дослідників (23 квітня 2026 року, м. Суми). – Суми: ФОП Цьома С.П., 2026. – 171 с.

У збірнику представлені матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих дослідників «Інновації в науці: сучасний вимір», що розкривають теоретичні та практичні основи розвитку інноваційних процесів в науці.

Конференція проводиться за ініціативою кафедри педагогіки, спеціальної освіти та менеджменту КЗ Сумський ОІППО з метою обговорення результатів інноваційного наукового пошуку молодих дослідників.

The collection presents the proceedings of the International Scientific and Practical Internet Conference of Young Researchers "Innovations in Science: Modern Dimension", which reveals the theoretical and practical foundations of the development of innovative processes in science.

The conference is held on the initiative of the Department of Pedagogy, Special Education and Management of Sumy RIPPE to discuss the results of innovative research of young scientists.

Матеріали конференції подано в авторській редакції / The conference proceedings are presented in the author's edition

УДК 001.895(082)

© Колектив авторів, 2026
© ФОП Цьома С.П., 2026

ЗМІСТ

<u>Александрова Діана, Осьмук Наталія</u> <u>ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ СЕРВІСІВ (GEOGEBRA, DESMOS)</u> <u>ДЛЯ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ МАТЕМАТИЧНИХ ПОНЯТЬ</u>	8
<u>Бартош Артем</u> <u>ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ПІДХОДИ В ОХОРОНІ ПРАЦІ</u>	9
<u>Бартош Маргарита</u> <u>ОСОБЛИВОСТІ ГІГІЄНИ РОБОТИ З ЕКРАННИМИ ПРИСТРОЯМИ</u> <u>ТА КОМП'ЮТЕРАМИ</u>	12
<u>Бея Мирослава, Фенчак Любов</u> <u>ВИДИ ТА ФОРМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА</u> <u>ПІД ЧАС ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ</u>	15
<u>Бигар Ганна, Григолінська Тетяна</u> <u>ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ</u> <u>В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ</u>	17
<u>Богомаз Крістіна</u> <u>ВИЗНАЧЕННЯ СПЕЦИФІКИ КУЛЬТУРИ БАТЬКІВСТВА У СІМ'ЯХ, ЯКІ</u> <u>ВИХОВУЮТЬ ДІТЕЙ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ</u>	20
<u>Будник Олена, Ключко Оксана</u> <u>РОЛЬ СТРЕС-МЕНЕДЖМЕНТУ У ФОРМУВАННІ ПСИХОЛОГІЧНО</u> <u>КОМФОРТНОГО РОБОЧОГО СЕРЕДОВИЩА</u>	22
<u>Волошин Дмитро</u> <u>ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ПРОКРАСТИНАЦІЇ СТУДЕНТІВ</u> <u>В УМОВАХ ВІЙНИ</u>	24
<u>Вороніна Галина</u> <u>ЕВОЛЮЦІЯ ПІДХОДІВ ДО ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ</u> <u>ІДЕНТИЧНОСТІ В СИСТЕМІ ОСВІТИ</u>	27
<u>Гиря Олексій</u> <u>ФОРМУВАННЯ М'ЯКИХ НАВИЧОК У МАГІСТРАНТІВ</u>	29
<u>Головач Інна</u> <u>ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ РЕЗИЛЬЄНТНОСТІ ОСОБИСТОСТІ</u> <u>В УМОВАХ ПРИКОРДОННЯ: ЕМПІРИЧНИЙ АСПЕКТ</u>	31
<u>Грицай Жанна</u> <u>ДИСКУСІЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У</u> <u>ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НА УРОКАХ ІСТОРІЇ</u>	36
<u>Грицай Людмила</u> <u>ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ</u> <u>ДІЯЛЬНОСТІ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ</u>	38
<u>Гришина Карина, Герман Вікторія</u> <u>КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ ЯК ЛІНГВОДИДАКТИЧНА КАТЕГОРІЯ В</u> <u>КОНТЕКСТІ ВИВЧЕННЯ ВІДОКРЕМЛЕНОЇ ОБСТАВИНИ</u>	40
<u>Гузенко Оксана</u>	

<u>ЕМОЦІЙНЕ ВИГОРАННЯ ВЧИТЕЛЯ В УМОВАХ ВІЙНИ: ПСИХОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ТА ПРОФЕСІЙНІ РИЗИКИ</u>	42
Данканич Ангеліна, Фенчак Любо <u>ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОГО СЕРЕДОВИЩА УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЯК СОЦІАЛЬНА І ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА</u> ..	44
Дитюк Людмила <u>ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСТУПНОСТІ У ДОШКІЛЬНІЙ ПІДГОТОВЦІ ТА НАВЧАННІ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ</u>	46
Довбак Олександра, Ліба Оксана <u>ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД ЯК ОСНОВА ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ</u>	48
Дяченко Наталія, Буряс Костянтин <u>ОКАЗІОНАЛІЗМИ В ПОЕЗІЇ АНАТОЛІЯ ГРИЗУНА: СЛОВОТВІРНО-СТИЛІСТИЧНИЙ АСПЕКТ (НА МАТЕРІАЛІ ЗБІРОК «ТРЕТЄ ТИСЯЧОЛІТТЯ», «ПЕРСТЕНЬ-ЗОДІАК», «ДЖИНСОВЕ НЕБО»)</u>	51
Дяченко Наталія, Гуденець Віталіна <u>ВЕСІЛЬНА ОБРЯДОВІСТЬ С. РІЧКИ БІЛОПІЛЬСЬКОЇ ГРОМАДИ В КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКОЇ ВЕСІЛЬНОЇ НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТІ</u>	53
Заремська Іванна <u>РОЛЬ КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ЯК ОДНОГО ІЗ КЛЮЧОВИХ ЧИННИКІВ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ</u>	55
Здрагат Світлана <u>САМООЦІНЮВАННЯ В СТРУКТУРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГА</u>	57
Івченко Євгеній, Коляденко Світлана <u>ПРЕВЕНЦІЯ СУЇЦИДІВ В ГРОМАДАХ</u>	60
<u>РОЗВИТОК МАТЕМАТИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З УРАХУВАННЯМ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ</u>	61
Костащук Оксана, Юрів Любо <u>ПЕДАГОГІЧНІ МОЖЛИВОСТІ КВЕСТІВ У РОЗВИТКУ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ УЧНІВ</u>	63
Котелевський Іван <u>АКРЕДИТАЦІЙНО-НОРМАТИВНА АРХІТЕКТУРА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В УНІВЕРСИТЕТАХ США</u>	65
Кравцова Аліна, Мороз Людмила <u>КОРЕКЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КВЕСТ-ТЕХНОЛОГІЙ У ЛОГОПЕДИЧНІЙ РОБОТІ З ДІТЬМИ З ПОРУШЕННЯМ МОВЛЕННЄВОГО РОЗВИТКУ</u>	68
Кравчило Ярина, Луценко Світлана <u>УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ПРОЄКТІВ У ПОДОЛАННІ ОСВІТНІХ ВТРАТ ТА ВІДНОВЛЕННІ ТРУДОВОГО РЕСУРСУ</u>	71
Лисаченко Андрій, Луценко Світлана	

<u>МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ЧЕРЕЗ СИСТЕМУ ГРАНТІВ У НЕУРЯДОВИХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ, БЛАГОДІЙНИХ ФОНДАХ, ПРОФЕСІЙНИХ ОБ'ЄДНАННЯХ.....</u>	74
<u>Литвиненко Яна, Мороз Євген</u>	
<u>ІНСТИТУЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКІ ДЕТЕРМІНАНТИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСВІТНІХ УСТАНОВ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄВРОПИ: КОМПАРАТИВНИЙ АСПЕКТ.....</u>	78
<u>Логоша Анастасія, Кожем'якіна Ірина</u>	
<u>ОРГАНІЗАЦІЯ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....</u>	80
<u>Лукієнко Галина, Осьмук Наталія</u>	
<u>ЕКОСИСТЕМА «ШКОЛА-СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ХАБ»: ІННОВАЦІЙНІ МОДЕЛІ ВЗАЄМОДІЇ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ.....</u>	84
<u>Ляшкевич Антоніна</u>	
<u>ЕТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ГУМАНІТАРНИЙ ВИМІР ІННОВАЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ.....</u>	87
<u>Макатьора Альона</u>	
<u>ПРОЄКТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ АНГЛОМОВНОЇ ПИСЕМНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УМОВАХ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ.....</u>	90
<u>Мафтин Лариса, Кочерган Дарина</u>	
<u>НАЦІОНАЛЬНО-МОВНИЙ РОЗВИТОК МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЯК ПРІОРИТЕТ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....</u>	92
<u>Міщук Віта, Мирончук Наталія</u>	
<u>ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМЛИВОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ МІЖПРЕДМЕТНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ.....</u>	95
<u>Мшанецька Вікторія, Мирончук Наталія</u>	
<u>ІНТЕГРОВАНІ УРОКИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....</u>	98
<u>Ночовна Наталія, Дзюба Вікторія, Татарко Віталій</u>	
<u>ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО ВЧИТЕЛЯ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙ НУШ.....</u>	100
<u>Овдієнко Єлизавета</u>	
<u>ПЕРЕКЛАДАЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЛЕСІ УКРАЇНКИ ТА ЇЇ РОЛЬ У РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ.....</u>	102
<u>Олегаш Яна, Фенчак Любов</u>	
<u>ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ У МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....</u>	104
<u>Олексійко Анна</u>	

<u>ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ОНЛАЙН-ІНСТРУМЕНТІВ ТА ГЕЙМІФІКАЦІЇ ДЛЯ СЕМАНТИЗАЦІЇ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ У СТАРШІЙ ШКОЛІ</u>	106
<u>Предик Аліна, Боднарюк Ірина</u> <u>ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КООПЕРАТИВНОГО НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ НАВИЧОК СПІВПРАЦІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ</u>	109

<u>Предик Аліна, Сорокан Юлія</u>	
<u>ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНОЇ СТІЙКОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ</u>	111
<u>Прядко Ірина</u>	
<u>ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ В ІСТОРИЧНОМУ АСПЕКТІ</u>	114
<u>Романюк Крістіна, Білоскурська Олена</u>	
<u>ЦИФРОВІЗАЦІЯ СУДОЧИНСТВА ТА ЇЇ ВПЛИВ НА РЕАЛІЗАЦІЮ ПРИНЦИПУ СПРАВЕДЛИВОГО ПРАВОСУДДЯ</u>	117
<u>Сергійчук Сергій</u>	
<u>MODERN MODELS FOR THE INTEGRATION OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT PRINCIPLES IN SMES</u>	119
<u>Скрипка Дарія</u>	
<u>ЛІТЕРАТУРНІ АЛЮЗІЇ ТА ЇХНЯ РОЛЬ У СПІЛКУВАННІ</u>	122
<u>Соколовська Евеліна</u>	
<u>ЮНАЦЬКИЙ ЛІДЕРСЬКИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ РЕСУРС ДЛЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ</u>	124
<u>Сущенко Мілана</u>	
<u>СТРАТЕГІЇ АДАПТАЦІЇ ЛЮДИНИ ДО УМОВ ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА</u>	126
<u>Сущенко Павло</u>	
<u>КІБЕРБЕЗПЕКА В ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ТРАНСПОРТНИХ СИСТЕМАХ: АНАЛІЗ РИЗИКІВ ТА МЕТОДИ ЗАХИСТУ</u>	129
<u>Урсу Дарія</u>	
<u>ВИКОРИСТАННЯ ТА КОРЕКЦІЯ МАШИННОГО ПЕРЕКЛАДУ</u>	132
<u>Черкасець Віктор</u>	
<u>ВИКОРИСТАННЯ ПРИНЦИПУ КОМУНІКАТИВНОСТІ В НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ</u>	134
<u>Черняк Інна, Супрунова Софія</u>	
<u>СЕКРЕТИ АМЕРИКАНСЬКОГО ГУМОРУ ТА САТИРИ У РОМАНАХ МАРКА ТВЕНА «ПРИГОДИ ТОМА СОЙЄРА», «ПРИГОДИ ГЕКЛЬБЕРРІ ФІННА»</u>	137
<u>Шатрюк Анна, Єфремова Галина</u>	
<u>ПРОГРАМА РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ</u>	139
<u>Шевченко Валерія, Герман Вікторія</u>	
<u>ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ТА МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ СТАРШОЇ ШКОЛИ</u>	142
<u>Шевчук Кристина, Крупенна Валентина</u>	
<u>ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ</u>	144
<u>Шевчук Кристина, Куляк Вікторія</u>	
<u>РОЛЬ УЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ</u>	146

<u>Шевчук Кристина, Мецканюк Анна</u>	
<u>ЕМОЦІЙНИЙ КОМФОРТ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЯК УМОВА</u> <u>УСПІШНОГО НАВЧАННЯ</u>	149
<u>Юань Веньцзін</u>	
<u>ПРО РЕЗУЛЬТАТИ ВПРОВАДЖЕННЯ МЕТОДИКИ ФОРМУВАННЯ</u> <u>ТРАНСВЕРСАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ДОКТОРІВ</u> <u>ФІЛОСОФІЇ В ГАЛУЗІ ЗНАНЬ А ОСВІТА У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ</u> <u>ПІДГОТОВКИ У ЗВО</u>	151
<u>Яреськовська Анна, Громова Наталія</u>	
<u>РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ЗАСОБАМИ</u> <u>ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДИК</u>	154
<u>Kairatova Ayaulym</u>	
<u>THE MODERN ROLE OF PETS IN HUMAN MENTAL HEALTH</u>	156
<u>Ibragimova Anna</u>	
<u>TRUST, JEALOUSY, AND SELF-ESTEEM IN YOUNG PEOPLE'S ROMANTIC</u> <u>RELATIONSHIPS: THEORY AND PRACTICE</u>	159
<u>НАШІ АВТОРИ</u>	163

(Storch, 2019). В умовах групових проєктів учні планують структуру тексту спільно, розподіляють частини між членами команди, здійснюють взаємне рецензування та узгоджують стилістику, що формує навички відповідальності та рефлексивного ставлення до власної письмової діяльності.

Цифрові інструменти спільного редагування, зокрема Google Docs та Microsoft 365, суттєво розширюють організаційні можливості проєктного письма: забезпечують прозорість роботи кожного учасника, уможливлють оперативний зворотний зв'язок та сприяють формуванню академічної й цифрової грамотності. Результати експериментальної роботи засвідчили позитивну динаміку у зв'язності текстів, їх логічній організації та підвищенні мотивації учнів до письмової діяльності.

Отже, проєктні технології навчання є ефективним лінгводидактичним засобом розвитку англomовної писемної компетентності здобувачів освіти профільної школи. Вони забезпечують автентичний комунікативний контекст, інтегрують різні види мовленнєвої діяльності та сприяють формуванню ключових компетентностей сучасного учня. Перспективою подальших досліджень є розроблення цифрових освітніх проєктів із використанням мультимодальних текстів, а також вивчення можливостей інструментів штучного інтелекту для підтримки процесу навчання академічного письма в умовах профільної школи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Chao, C., Abdul Rahman, N. A., Soon, G. Y. (2025). A Review on Project Based Learning in Enhancing English Writing Skills. *Forum for Linguistic Studies*. 7(1). 913–926.
2. Державний стандарт базової середньої освіти: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898. Київ, 2020.
3. Hyland, K. (2003). *Second Language Writing*. Cambridge: Cambridge University Press. 299 p.
4. Flower, L., Hayes, J. A. (1981). Cognitive Process. Theory of Writing. *College Composition and Communication*. 32, (4). 365–387.
5. Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*. Cambridge, MA : Harvard University Press. 176 p.
6. Storch, N. (2019). Collaborative Writing. *Language Teaching*. 52, (1). 40–59.

Мафтин Лариса, Кочерган Дарина
(Чернівеці, Україна)

НАЦІОНАЛЬНО-МОВНИЙ РОЗВИТОК МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЯК ПРІОРИТЕТ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

У публікації розглянуто проблему національно-мовного розвитку молодших школярів як одного з пріоритетних напрямів реалізації концепції Нової української

школи. Обґрунтовано значення рідної мови як чинника формування національної ідентичності, духовного та культурного становлення особистості дитини. Визначено сутність національно-мовного розвитку як цілісного процесу формування мовної особистості та окреслено педагогічні умови її ефективного розвитку. Наголошено на ролі активної мовленнєвої діяльності здобувачів освіти і формуванні позитивної мотивації до вивчення української мови.

Ключові слова: національно-мовний розвиток, мовна особистість, мовленнєва діяльність, комунікативна компетентність, мовне середовище, текстоцентричний підхід, інтерактивні методи навчання.

У сучасних умовах суспільного розвитку, зумовлених процесами національного самоствердження, євроінтеграції та збереження культурної ідентичності, особливої актуальності набуває проблема формування національно-мовного розвитку особистості з раннього шкільного віку. Мова виступає не лише засобом комунікації, а й ключовим чинником духовного, культурного та громадянського становлення дитини. Саме в молодшому шкільному віці закладаються основи мовної свідомості, формується ціннісне ставлення до рідної мови, розвиваються мовленнєві вміння, що забезпечують подальший успіх навчальної діяльності. Особливого значення проблема набуває в контексті реалізації концептуальних засад Нової української школи, яка орієнтує освітній процес на формування ключових і предметних компетентностей, серед яких мовно-комунікативна та громадянська посідають провідне місце. Формування національно-мовного розвитку молодших школярів потребує цілеспрямованої педагогічної підтримки, методично виважених підходів та інтеграції мовної освіти з національно-культурним змістом навчання (Гудима, Мелєкєсцева, Ковальчук, 2023, с. 146).

Проблема національно-мовного розвитку учнів початкової школи активно досліджується у вітчизняній психолого-педагогічній та лінгводидактичній науці. У працях науковців (Г. Білавич, І. Піддубрівна, Н. Гудима, Н. Мелєкєсцева, О. Ковальчук, Т. Симоненко) розкрито сутність поняття мовної та національно-мовної особистості, визначено вікові особливості мовленнєвого розвитку дітей, окреслено роль художнього слова, тексту та мовленнєвої діяльності у формуванні мовної культури школярів. Значну увагу приділено питанням розвитку зв'язного мовлення, збагачення словникового запасу, формування мовленнєвої активності та мотивації до використання української мови.

Водночас аналіз наукових джерел свідчить, що проблема формування національно-мовного розвитку молодших школярів потребує подальшого осмислення з урахуванням сучасних освітніх трансформацій,

компетентнісного підходу та інтеграції мовної освіти з національно-культурним компонентом змісту навчання.

Національно-мовний розвиток молодших школярів розглядається як цілісний процес становлення мовної особистості, що поєднує мовленнєві знання, уміння, навички та ціннісне ставлення до рідної мови як носія національної культури. У початковій школі цей процес має системний характер і реалізується через усі види мовленнєвої діяльності: слухання, говоріння, читання та письмо.

Важливою умовою формування національно-мовного розвитку є збагачення мовного середовища навчального закладу. Використання художніх текстів української літератури, фольклорних джерел, народних прислів'їв, приказок, пісень сприяє засвоєнню учнями національно-культурних смислів, формує емоційно-ціннісне ставлення до слова, розвиває мовленнєву чутливість. Особливу роль відіграє робота з текстом як основною одиницею навчання, що забезпечує формування зв'язного мовлення та комунікативної компетентності (Білавич, Піддубрівна, 2021).

Ефективність національно-мовного розвитку молодших школярів значною мірою залежить від активних та інтерактивних методів навчання, які стимулюють мовленнєву діяльність учнів. Діалогічні вправи, мовленнєві ігри, творчі завдання, інсценізації, рольові ігри створюють умови для практичного використання мовних знань, розвитку мовленнєвої ініціативи та впевненості у власних мовних можливостях (Симоненко, 2000, с.8). Важливим є і формування позитивної мотивації до вивчення української мови через створення ситуацій успіху та підтримку індивідуальних досягнень кожної дитини.

Отже, формування національно-мовного розвитку молодших школярів є багатогранним педагогічним процесом, що потребує системного підходу, поєднання мовної та національно-культурної складових навчання. Цілеспрямована організація мовного середовища, використання текстоцентричного та діяльнісного підходів, а також активних методів навчання сприяють розвитку мовленнєвої компетентності та формуванню національно свідомої мовної особистості. Подальші дослідження доцільно спрямувати на пошук ефективних педагогічних умов і методичних засобів удосконалення національно-мовного розвитку учнів початкової школи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Білавич, Г., Піддубрівна, І. (2021). Розвиток національно-мовної особистості учня першого класу на уроках навчання грамоти: навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ: ПП «ТУР-ІНТЕЛЕКТ», 140.

2. Гудима, Н., Мелекесцева, Н., & Ковальчук, О. (2023). Формування національномовної особистості молодшого школяра Нової української школи у світлі ідей Івана Огієнка. *Іван Огієнко і сучасна наука та освіта: науковий збірник*. Серія історична та філологічна. Кам'янець-Подільський, Вип. XX. 146-154. URL: <http://ohiienko.kpnu.edu.ua/article/view/281466>
3. Симоненко, Т. (2000). Шляхи і засоби формування національно-мовної особистості в школі. *Українська мова і література в школі*. 1. 8-10.